

hinc ē q̄ raro affectiones suas dirigūt in dēū. ⁊ eoz opunctio non cōtinua. s; horāia ē. Implei aut̄ misera cōib; dñi anima huīusmodi nō pōt. Et q̄ tomagis ill' euacuabit. rāto magis istū implebitur. vel si forte magis p̄bas. nunq̄ iste illis miseri p̄terit. nō ei spūs ⁊ caro. ignis ⁊ tepiditas in vno domicilio cōmorantur. p̄sertim tepiditas domino soleat vomitū prouocare. **lx. Bernh.**

a **S**eq̄tur ca. **Stis** igr̄ pitulū. in. de ignorantia p̄missis declarandum ē p̄ceptū nonū. nō occupas vxorē prīmī tui. Et suo modo ē intelligendū q̄ nec femina cōcupiscat virū alienū. Et ponitur exod. xx. Et deu. v. Cū q̄ tria principaliter sūt vidēda. **P**rio intellectu huius mandati. **S**ec̄do ad quot actū se extēdat ambitus huius mandati. **T**ercō q̄ piculofū sit delectabilib; immorari. **Q**ntū ad p̄mī itellectū nōndū p̄mo q̄ peccatū interi? in volūtate dī peccatū cordis. ⁊ peccm̄ exteri? dī peccm̄ opis. Et q̄n ista sc; p̄cā cordis ⁊ opis cōiūgūtur: tunc sūt sic vnū peccm̄. ut determinat. ij. sniaz. di. xlii. tūc eē. vno p̄cepto phibētur. ut dicunt doctores. ij. sniaz. circa di. vltia; **C**ū aut̄ peccatur in corde solum non p̄ueniēdo ad actū exteriō

rē p̄pter aliq̄d impedimentum forte. tūc peccm̄ cordis sepatur a peccō opis. ⁊ recipit specialem phibicōem. **A**d p̄positum igitur occupiscētia mulieris aliene ad venerea pōt dupliciter cōsiderari. **V**no mō put ex ea causatur a oituz exteriōr actū mechādi. **E**t tūc phibetur eas phibicōe cū exteriōri actu. sexto mandato. nō mechātris. **A**lio mō cōsideratur inq̄tum ex ip̄a cōcupiscētia non seq̄tur actus exteriōr. q̄ forte impeditur. **E**t ne q̄s putari; hoc de fideliū non eē peccm̄: debuit speciale p̄ceptum vic; nonū dari. vñ sicut p̄ p̄ceptum sextum nō mechātris phibetur oīs vsus illicitus mēbroz exteriōz ad venerea: sic p̄ istud nonū nō cōcupiscas vxorē prīmī tui. phibetur oīs illicita cōcupiscētia venereoz turpiū. q̄ optū ē ex vehementi ymaginacōne venereoz sine actu exteriōri. ut dicit aug. se. mē de fluxisse i vigilia. q̄d ē cōnaturā peccare. ⁊ peccm̄ mutū vulgaiter. **S**ecūdo nōndum fm̄ tho. i. 2. q. xxx. q̄ cōcupiscētia p̄prie loquēdo est passio quedam appetitus sensitīu. **E**t enī in sensu appetitio alicui? delectabilis sensualis ab sc̄tis. **E**t q̄tum ad p̄positū sufficit h̄mōi occupiscētia est duplex. vna carnis sc; appetitio delectabilium

scd; tactū ut sunt venerea. Alia
 oculoꝝ videlicet appetitō tꝑ ali
 um bonoꝝ q̄tū ad possessioneꝝ
 ⁊ vsum utilitatis eoz. **S**ecūda
 p̄tinent ad vltimū preceptū. p̄
 ma ad p̄ns. **T**ercio notādū
 q̄ prima occupiscentia dicitur
 occupiscentia carnis. ⁊ triplici
 ter accipitur s̄m tres eius mo
 tus p̄ncipales in ḡne. Quidāz
 nullū sūt p̄cc̄m. **A**lij sunt vni
 le. **T**ercij sūt mōrle. **P**ā primo
 aliq̄ dicuntur p̄mi mot⁹ istiq̄ cō
 cupie carnis ⁊ sūt tales q̄ confi
 stūt infra limites natuē vel sensu
 alitatis. sic q̄ nullo mō depēdet
 a volūtate. ⁊ tūc nullū p̄cc̄z sūt
Exēpli grā sunt ei aliq̄n mot⁹
 quidā natuāles in carne sequē
 tes odicōem naturalū qlitatū.
 quos frequentē nec sensus app̄
 hendit. nec homo adūtū nec de
 lectatur. **E**t tales nullo modo
 sunt p̄cc̄a. s̄ aliq̄n seq̄la peccati
 s̄m thō. ut cū q̄s ordiate come
 dit. et calefactus mouetur sine
 ymaginacōe alicui⁹ veneri. **F**it
 etiā aliq̄n ex fomite mot⁹ q̄dā
 titillacōis i carne ad libidieꝝ id
 ē ad carnalē occupiscentiā. quā ti
 tillacōem apprehēdit sensus. **E**t
 dicitur motus ille p̄prie titilla
 cōis scd; hēnricū de gaudauo
 q̄dli. vi. **E**t ē talis motus ipsa
 sensitua apprehēso delectabilis.
 vel delectacō in apprehēso. **E**t si
 ille motus totalitē p̄ueiat volū

tatē. **I**ta q̄ volūtās non delectā
 tur in eo nec manet nec rō adū
 tit eū. **E**t sic s̄m bōiē. vidē vi
 ale. **S**̄ s̄m aliquos adhuc nul
 lū ē p̄cc̄m. q̄ nihil est p̄cc̄m nisi
 inq̄tum ē aliq̄ mō volūtariū
 s̄m aug⁹. **E**t scd̄m eundē non ē
 i ptate n̄ra. quibz visis tāgani.
 s̄ est in potestate nostra ea libe
 re respue vel acceptare. **S**imili
 ter ottingit aliquādo hōiez inspi
 cere mulierē audire vel tāgere
 eā. vel de ea cogitaē. sine culpa.
Attamē ad h̄mōi asp̄c̄m. audi
 tū. tactū. vel cogitacōez moꝝ se
 q̄tur ⁊ natuālitē in appetitu ei⁹
 sensitio occupia q̄dā ⁊ delectio
 vel motus desiderij ad p̄sequē
 dū illd̄ ope resp̄cū ei⁹sdē muli
 eris. q̄ occupiscentia d̄z p̄ passio
 ⁊ p̄m⁹ mot⁹. **E**t talis cū sic to
 talitē p̄uenit rōis actū nō ē pe
 catū mōrle rōe p̄dicta q̄ nō ē i
 ptate n̄ra q̄ afficiam̄ vel non
 sensualitē. **E**t om̄es p̄fati occupie
 motus dicuntur p̄mi. vñ aug⁹.
 li. ij. de nupcijs ⁊ cōcupiscentijs.
Cōcupia nō ē p̄cc̄z q̄n ad illici
 ta opa nō olentitur. q̄d̄ itelligē
 dū est q̄n volūtās nullaten⁹ cō
 iētū. **S**ecūdo sūt aliq̄ motus
 occupie carnis q̄ p̄cc̄a v̄iala fi
 ūt ut p̄t; i p̄ori exēplo. postq̄
 hō h̄mōi occupiam̄ iā in animo
 certam p̄cipit aliquali racōe. ⁊
 volūtās mouet motu delectio
 nis ⁊ delectando appetitū sensitio

aut si mouetur motu in delectationem aut quā mouetur desiderio cōsensu surrepticiū ad plequēdū illis in op^o lic; in nullū horū dcoz delibate a plene cōsentiat. s; pmittit occupiscētia; i aio oetā morai cū quād morosa delectacōne. sine tñ cōsensu wlūtatis deliberato a pleno in opus aut in delectacōnem. In istis sit peccm vniāle. nisi quis osentur; interpretatiē. de hoc statū dicitur. qz imputatur negligētie wlūtatis que non phib; nec excludit p̄fata. s; negligenter pmittit i aio morari. hmoi cōcupia; ad mōrle peccm inclinantē. Tercō mō sūt alij mot9 q̄ dñz occupiscētia carnis. a tūc accipitur cōcupia carnis p wlūtatis deliberato cōsensu. Qñ enim cōsequitur i wlūtate delib^o rati9 osensus in opus venereū. phibitū sexto p̄cepto. lic; nunq̄ egrediatur in opus. wl etiā qñ osentit in p̄fati opis delectacōem. vne wl interpretatiē. q̄ cōsensu d; osensus in morosam delectacōnem. tunc ille cōsensus ē peccatū mōrle. Et ista phibētur. pprie isto nono p̄cepto. **V**bi nōndū s; m thō. q. de vitate. q. xv. Et bōue. sup ij. di. xxiii. Qd̄ anteq̄ q̄s p̄grediatur i op^o venereū sexto p̄cepto phibitū. sc; nō mecha. beris. wl anteq̄ cōsēuat in op^o

tale. pōt quis peccare mōr liter triplici consensu cōn hoc nonū p̄ceptum: osentiēdo in venerea morose. vñ? osesus veatur in terptatiū? Alter exp̄ssus seu verus in delectacōe; Tercio i op9 nephariū si poss; Que declarat bonauentura vbi pri^o sic Et sumitur ab Aug9. originaliter li. xij. de trinitate. Et a mgro di. s; mctione p̄fata. vñ p̄gressus tēptacōis a delectacōis dicit bonauentu. talis ē. Primo enī delectabile offertur siue p̄cipit^o Secūdo vno delectacō aduertitur Tercō in id ad qd̄ trahit delectacō osentitur wl dissentit^o Delectabile p̄cipe. ē sensualitatis. delectacōe; adūtere. ē inferioris ptis rōnis que interiores motus a affectus hab; diiudicare a cognoscere. hoc enim non ē potēcie sensitiē. diffinire autē an hoc sit āplectēdū an respue. dum ē superioris ptis rōnis. in q̄ resid; autoritas iudiciarie potestis. Contigit autē delectari ad apprehensionē delectabilis an adūtionē delectacōis. a hoc ē sensualitatis. a absq; dubio ē viale peccatū Contigit itez delectari post apprehensionē delectabilis a post delectacōis p̄ceptōnem an plenu cōsensu a deliberacōem a hoc ē inferioris partis rōnis a ē aliqñ mōrle. aliqñ veniale. a tunc dicitur

Monū

Præceptum

comedere sola mulier. **Cōtingit** itez tēio delcāri pt? applxhōez delcābilis a adūsiōez delcācōis 7 pt? plenū ofensū deliberacōis **Et tūc d̄r comedere vir.** **Et tūc** ē mōle pccm In hīs generib; pccōz quoz actus sūt i phibi cōe ppt plenū ofensū a deordia cōez vñ cū tēptacō ichoatur a sensualitate. planū ē esse vīale **Cū** ofumatur i supiori pte rōi. planū ē eē mōle pccz. **Cū** v̄d sola mlier comedir. pōt eē mōle vel vīale. **S;** difficile ē discernē qñ sit mōle vel vīale. pōt tñ hoc mō discerni. qz cū pccitur delcācō. **Aut** statim repellit. **Aut** retinetur **Si** statim repellitur. tūc leue est pccm. **Si** v̄ro retinetur: hoc pōt eē tripliciter. vel qz plac; ipa delcācō 7 opis ofūmacō. **Ita** qz adest volūtas faciendi in cogitacōe a etiā in ope si facultas adess; . a tūc est ibi plen? ofensus 7 pccm mōle. si mul occurrente viri a mulieris comestione. vel qz plac; delcācio. h; tñ displic; pccī cōsummacō. a tūc est ofensus semiplen? **Et** d̄r māducare mulier. m̄hilo min? tñ pccat mōle. cū i istaz delcācōez consentit. vel qz vtrū qz displic; scz ipa interior delcācio 7 opis ofūmacio. **Tunc** aut adūtit piculū. aut non adūtit. **Si** non aduertit piculū delcācōis nec repellit eā: pec

Capitulū

Quartum

cat. h; nō mōle. **grau?** tñ pccat qz si statim mulier repuliss; **Si** aut adūtit piculū. a delcācōez istā non repellit. sed mētem in talib; cogitacōibus reuoluū hmit. **Et** tunc dicūt m̄grī qz pccat mortalit. **Quia** q̄uis etiā ibi non sit ofensus v̄r? est tam ibi consens; m̄pretatiu. a comedit sola mulier. m̄hilo nus tñ illud pccm imputatur viro. qz cū eam cōpescere debuisset 7 teneretur: non tñ compescuit. hoc tñ qd nūc vltimo dictum est. nō est vsq; quaq; certum. **Regāt** enī aliqui esse mōle in negligēcia rep̄mendi vbi est displicēcia. q̄uis q̄s piculū aduertat. **S;** tñ secuior via tenēda est. q̄c quid sit rei v̄ritas **Et** si alicui hoc cōt̄gat: sanū ē ofiliū qz de ipō ut de mōle p̄nitentat In dubijs ei secuior via eligēda ē. **Et** nō qz nō de q̄cuq; delcācōe loq̄mur. ut p̄te de ipsa q̄ q̄s delcātur cogitando de pulchritudie mulieris. h; de ista q̄ cōfurgit ex delcācōe illi? opis nefarij. h̄c bōuen. scūs th̄. q̄stio m̄bz de v̄ritate vbi p̄us etiā sic dicit **Simpliciter** ocedim? cōsensum delcācōem fornicacōis vel alteri? pccā mōlis eē pccatum mōle. **Ex** q̄ etiā seq̄tur qz quic qd hō agit ex cōsensu talis delcācōis. ad hoc ut h̄mōi delcācōez nutriat vel teneat. h̄c sunt

Marginal notes on the right edge of the page, partially cut off. Some legible words include: "capitulum", "quartum", "mōle", "pccat", "delcācō", "ofensus", "piculū", "cōsensu", "fornicacōis", "pccatum", "mōle", "nutriat", "teneat".

Nonū**Preceptum**

turpes tactus. actus et libidinosi oscula. vel aliquod homini totum est morale peccatum. **I**dem dicit. i. 2. q. lxxiiij. ar. viij. **E**t iterum ubi prius de veritate declarans quod sit osesus interpretatus sic dicit. **A**n quod ratio delectationis impediat aut nocumētum ipsi? non habet interpretatim consensum etiam si non resistat. **S**ed quando iam impedit ratio de delectatione insurgere. et de nocumēto ante ut pote cum percipit homo totaliter se per homini delectationem in peccatum inclinat. et impeteps ruere. nisi expresse resistat: videtur osentire. **E**t tunc peccatum ad rationem transferretur ut per actum eius. quod agere et non agere cum quis agere dicitur: ad genus actus reducuntur. sicut quod peccatum omissionis ad peccatum omissionis reducitur. **I**tem ibi **C**ancellarius novum datur quatuor regulas de talibus et aliis similibus. **P**rima est. nullum est peccatum morale actuale absque consensu. **L**ibero rationis vero vel interpretatio. **I**nterpretatiuum consensum tunc esse dicimus dum habuit rationem tempus sufficientes deliberandi et refugiendi ea circa quod vitanda esse praevidetur tenebatur. **Q**ualiter dicit lex forensis. **Q**ui tacet. osentire videtur. dum videtur repugnare deberet. **S**ecunda. osensus in delectatione in luxurie circa obiectum sibi prohibitum est morale peccatum. siue sit in cogitatione siue in verba

Capitulum**Quartum**

in visu. aut in tactu. aut nutibus aut in operatione. **Q**uāto breviter familiaritas magis hominum carnalium. perfertur ad nudum quod tunc cumque sunt eiusdem generis aut sexus diverse etatis. periculo peria est. **I**demque vitanda est. **T**ertia homo qui tenet reprimere illecebras ante quod sit morlis. **P**rimo quo obmisit reprimere et evitare ei imputabitur ad culpam moralem; in primo instanti non est gratie et est peccatum mortalis. et ante nunquam fuit verum dicere iste mortaliter obmisit. **Q**uarta nullum desiderium rei illicitae factum tunc sub odicioe actualiter vel habitualiter adhibita. est de se morale delictum. per accidens tamen propter appetitus sensuales omocōnem nimiam. qua scienter dimittitur inualecere ex talis desiderii continuatione libera. potest ipsum inter mortalia deputari. **Q**uia qui amat periculum peribit in illo. **D**ubitat ut circa deca. **P**rius per bonaven. ubi prius. **A**n sola mora de viali faciat peccatum morale. **E**t respondetur. mora temporis quod tunc est de se non facit. ut quod prius erat viale fiat morale. sed solum occasionaliter. videtur quia inducit consensum verum vel interpretatiuum. **T**unc autem inducit osensum verum quod ex diuturnitate delectationis creascit libido. adeo ut homo velit omnino in interiori delectatione persistere et morari. **T**unc vero inducit

Monū

Præceptum

osẽũ itẽr p̄tatĩm. qñ hõ adũtes
piculũ delcãois retẽte. negligit
eã repmẽ. hoc aut nõ fit ab scq;
cõtemptu salutis p̄prie p̄eo q;
discriminẽ se cõmittit 7 expõit
¶ Illa enim delcãcio subintrat sic
serpens 7 vna diffundit. p
q̄ rãconalis spūs incurrit mor
tem culpẽ. Sic igitur salutem
corpale; negligẽt; qui serpen
tes iuxta se sciẽt collocar; Sic
q̄ in tali delcãcõẽ adũtens picu
lũ 7 debẽs aduertere. vltarie
vrsatur. expõit se discrimini
quãdo negligit repellere. Et p
tãto dicit magister vbi sup. Ip
sum peccare mortale. hoc aut
non facit morã de se. s; fit rãcone
cõsensu vel cõtemptu. hęc bõ
S uentu. **S**; dubitatur p̄ eũdẽ
·ij. Quanta mora hoc fatiat sc; q;
fiat de vniũali mōẽle. **R**; in ge
nerali dẽtminatur hoc in qua i
q̄ ad eo crescit delcãcio 7 libido
q; supuenit cõtemptus 7 consen
sus. vel ad eo est repellẽdi negli
gentia. vel p̄prie salutis incuria
q; supuenit cõtemptus. cõsen
sus int̄pretatu? Si aut in spã
li queratur quãta sit illa mora
vtz vniũ hõre. vel dimidiẽ. vel
amphozis spacij. nõ pōt rñfio
dari. q; aliqñ est maior. aliqñ
minor. s; in diuersos status 7 cõ
diciões p̄sonaz. vñ hoc nõ dẽt
minat scia vel lectio. s; pōt; con
scia rãq; vnctio. vñ qñ adũ

Capitulũ

Quartum

tit ofcã recta se non modicũ le
di ex morosa delcãcõẽ. cõsensũ
supuenit vel cõtemptus. **S**; si
nõ aduertat. aliqñ p̄pter tene
bras 7 involucões affectionũ
nraz. secũdõẽ p̄tem debet elige
re 7 confiteri pure sic. 7 dolere
qñ mōẽli peccasset. **P**er qd appa
ret ecia respõho quid faciendũ
fit qñ q; dubitat an vniũaliter
vel mōẽli peccauerit. 7 qualis
ei fit cõsulendũ. **D**ubitatur h
tercio p̄ eũdem sc; bonauẽ. vtz
in alijs generib; peccõz etiã ita
fit piculofum 7 durz sicut iã de
peccõ carnis dẽm est. **E**xempli
grã de homicidio a hmõĩ. qua
lis fit ei cõsulendũ. **R**; idẽ in oib;
peccõ delcãcõ morosa vigilã
ter a strenue vitãda ẽ. **A**ttã
vba aug9. posita qñ. xij. de tri
mitate ponũtur. **E**t di. xiiij. vbi
dicit. **S**; in illo cõugio p̄mo
rũ hmõĩ a cetera precipue vidẽ
tur intelligi in peccato carnis.
q; habet ex carnis incẽtio de
lectacionem sibi magis conũ
ctam. ad quã hõ facillime incur
uatur. **E**t idẽ cũ magna dilige
tia est vitãda. nõ solũ aut hoc. s;
7 oẽ peccõ. multa ei frequenter
credũtur esse vniũalia que sunt
mortalia. 7 difficile tamẽ est in
hñs discernere. **E**t idẽ qñ a fa
cie colubũ habet hõ q̄ vult sal
uai peccatũ fugere. hęc ille. **S**; **S**; **S**; **S**;
sãct; thõ. i. 3. vbi p̄us videtur

diffinire dubiū prefatum qm̄
alijs mox ofis delectacōibz. in
hīs videlic; peccis immorādo
q̄ fm̄ se sūt peccā mōrta: possit
quis peccare mōrliter. **Sed di-**
stinguit. vñ sic dicit de fornicā-
cōne cogitās. de duobz; pōt de-
lectai. Vno mō de ip̄a cogitati-
one. Alio mō de ip̄a fornicacōe
cogitata. Et sic semp sunt due
delectacōnes. vna de cogitacō-
ne. alia de fornicacōne cogita-
ta. delectacō de cogitacōe ipsa
sequitur inclinacōem affectū
in cogitacōez ipsā. Cogitacō
aut ip̄a fm̄ se non ē peccm̄ mōr-
le. ymo quādoq; est viale tm̄
Sic cū aliq; m̄tlt̄ cogitat.
Rñq; aut sine peccato. puta cū
aliquis vtiliter de ea cogitat.
Sic cū vult de ea p̄dicare. vel
disputare. Et idō p̄ oñs affectō-
ci delectacō que sic ē de cogitacō-
ne fornicacōis. non est de gene-
re peccati mōrlis. s; quādoq; ē
peccm̄ vmalea qñq; nullū. vñ
nec ofensus in talē delectacōnem
est peccm̄ mōrle. Qd̄ autem ali-
quis cogitās de fornicacōe. de-
lectet de ip̄o actu cogitato. hoc
ostingit ex hoc. q; affectus ei⁹ ē
inclinatus ad hūc actū. vñ cū
aliquis ofensiat in talem delectā-
cōem. hoc nihil aliud ē q̄ q; ip̄-
se ofensiat in hoc q; affectus suus
fit inclinatus i fornicacōez; nul-
lus eni delectatur nisi in eo qd̄ ē

conforme appetitui ei⁹. **Qd̄ au-**
tē aliq; ex delectacōe eligit q;
affectū suus conformetur hīs
q̄ fm̄ se sunt peccā mōrta: ē pec-
catū mōrle. vñ talis ofensus i de-
lectacōne mōrtalis. ē peccm̄ mōr-
le. Ad qñtum argumentum di-
cit Cōsēsus i delectacōem que p̄-
cedit ex cōplacētia ip̄si? actus
homicidij cogitatu ē peccm̄ mōr-
le. non aut ofensus i delectacō-
nem q; p̄cedit ex cōplacētia co-
gitacōis de homicidio. Et i scrip-
to. 2. dicit di. xliij. Sic in for-
nicatione si q; cōsentiat in dele-
ctacionē q; appetitū cōcupiscibi-
lis resp̄cū fornicacōis seq̄tur.
erit peccm̄ mōrle. Ita etiā mul-
to āplius si cōsentiat in delectā-
cionez; q; appetitū irascibilis re-
spectu homicidij seq̄tur. erit pec-
catū mōrle. vñ p̄hs. x. ethico.
vult q; idē iudiciū est de opacō-
ne a delectacōe h̄c ibi. ¶ Du-
bitatur q̄to qd̄ si q; ymagi-
netur delectacōem venereā cum
aliq; quā vll; esse vxorē suā. n̄
la lege sibi copulari p̄hibita.
et in hoc delectetur. nolens tñ
cum ea corporaliter delectari nisi es-
set vxorē suā. pōt ne peccm̄ mōr-
le ibi omitti cōsentiedo i mōro-
sā delectacōne. R̄. fm̄ pe. pa. sup
ij. di. q; p̄us. quādo nō est actu
vxorē: tūc lic; eam castitate oiu-
gali. vel simplici aīo de fiderare
vxorē. nisi aliud sit prohibitiū

fit in multis ne consentias ledat
inordinate timoratas. bene ergo
declarat; aut litterarū obibus talia
comittat. **¶** De secūdo p̄ncipa
li ad quot se extēdat phibitō
nomi p̄cepti. Rōnd q̄ i hoc mā
dato phibetur. **¶** Primo ois w
lūtari⁹ consensus volūtatis in
q̄dā op⁹ vnereū sexto mā
dato phibitū. vbi wlūtas nō
exit in actū extēiorē. quia wlū
tas tunc pro facto reputatur
¶ Ex quo pt; q̄ sunt multa pccā
vnereā int⁹ i corde. a tot quot
fuerūt enumerate sp̄s ⁊ modi
extēiores vnerei in sexto mā
dato. q̄ resp̄cū cuiuslibet pōt
haberi wlūtas deliberata illud
faciēdi si nō timeretur infamia.
vl aliud hmōi. **¶** Et adūcēdū cō
sequēter. q̄ sicut sūt gradus in
guitate pccōz luxurie. quo ad
act⁹ extēiores sexto mādato p
hibitos. q̄ exteri⁹ adulteriū g
uius pccm ē q̄ simplex fornicā
cō. a sic de alijs ut in sexto man
dato dictū est. **¶** Et similiter ince
st⁹ t̄nto est grauior. q̄nto fit in
ter p̄sonas gradu consāguini
tatis p̄p̄m̄iores. a ita de alijs.
¶ Ita etiā sūt gradus in grauita
te pccā luxurie quo ad act⁹ intē
riores hic phibitos. vñ wlūcō
adulteri⁹ grauior est q̄ wlūcō
simplicis fornicācōis. q̄ ui vtr
q̄ sit mōle pccm. ⁊ sic intelli
gendum ē de alijs. **¶** Secūdo hic

non solū prohibet volūtari⁹
ofesus in opus vnereū i sexto
mādato phibitū: s; phibetur
etiā wlūtari⁹ cōsensus i delectā
onē ad tale op⁹ de p se inclmā
tem. **¶** Cōtingit enī q̄ hō nollet
extrinsecū opus aliquo modo
petrare. at̄n de librate vult il
lā delectācōē; libidinosā p̄ quā;
affcūs su⁹ est de p se ad hmōi
opus prohibitū inclinat⁹. ut
si q̄s nollet fornicari forte p̄t
timorē aut vnereū diā aut p̄pter
aliam talem causam. vult tam
cogitare de fornicācōē aut de
alijs libidinos ad eam incitan
tibus. ut de oscul. a tactib⁹. a
alijs hmōi impudicis. ⁊ impu
dice sc; p̄pter delectari i obiecto
cogitato. **¶** Hic cōsensus ē p̄c̄m
mōle fm̄ thō. a aug⁹. xij. li. de
trinitate. **¶** Ideo etiā ille ofensus
est hic prohibitus. **¶** Tertio **m**
nō solū hic phibetur cōsensus
in opus ⁊ in delectācōē: s; oēs
modi ⁊ gest⁹ mali quib; vna
p̄sona aliā sibi non m̄mōia
liter oūctam tr̄hit ⁊ sollicitat
¶ Aut sollicitare nititur ad luxuri
as; siue hoc fiat p̄ int̄nūtū. siue
p̄ missionē l̄raz. siue p̄ minas.
p̄missiones. munera. mēdatia.
adulaciōēs. **¶** Aut p̄ sup̄flūā la
sciūū vestimēto ⁊ ornatū. siue
p̄ fucātū ⁊ mēdace; faciei colo
rē. **¶** Qui ei talia fecerit. potissimē ta
litencōē ut p̄ hoc aliā p̄sonā;

Si via stoycorum ut tilius naz
 rat fuit min⁹ efficac. q̄ docet aē
 lente a vicijis cessare debere. qd̄
 pprie est tepid⁹. **O**portet enī
 fm̄ thologos simul oia mōz
 lia vitta dimittere. **S**i nō opoz
 tet oia pfectiois opa statī ope
 rari. **E**xēplū de vltētib⁹ bestia
 aliq̄ docere. opt; q̄ cū magno
 conatu opentur cōtra natuālē
 inclinacōez. ut qui vult canem
 docere ābulare duob⁹ pedibus
Tertia regula ē inter oia maxi
 me est delcātio a delcābile qd̄
 cūq; cauēdū. **N**ō est. qz naturali
 ter ad dēlectabilia inclinamur.
 a talia appetitui pposita. statī
 placēt. **E**t sic occupacōez si pre
 sentātur mala: statī mouetur.
 vltas curuatur. et rō cecatur.
Sic enā exēplū gr̄na p exteio
 ra muneā iudicia iustoz puer
 tūtur. Ita enā p dēlectacōez que
 habet sp̄m interiois muneris
 similiter hei pōt facili⁹. **E**t dif
 fert illa regula a secūda. qz secū
 da fuitur pnes id qd̄ ē ppriū
 vnicuiq; h̄ ista tertia pnes id
 qd̄ omnib⁹ cōuenit. **Q**arta regu
 la est. ut quis oīder; superha
 būdantiā a defectū que oppo
 nūtur virtuti. q̄ ppendat q̄lia
 sint a q̄ mala sint pccā. a sic
 faci⁹ mediū virtutis dilige⁹.
 a medium inueniet virtutis.
Tercō qz fugiēda sint delcā
 bilia mūdi doc; locus i quo fu

mus vallis miserie a lacrimarū
Nō enī fm̄ aug⁹. doc; eiecit hōi
 nē de paradiso ut hic paradisu ha
 beat. h̄ ut laborem? a in sudore
 vultus cū adā vscamur pane.
 vel cū eua erūnas patiamur. ut
 hic mereamur eternū gaudiū.
 hic ei mixta sunt meror; a gau
 diū. i celo solū est gaudium.
 sed in inferno tm̄ pena. **Q**uarto
 idem doc; temp⁹. **N**ā scd; bern
 har. vniūsum temp⁹ est pēiten
 tie. a vigilia que d̄ solemnitatis
 mag; sabbati celo. vigilia autē
 exigit ieiuniū a t̄bulacōez. **Q**u
 to idē doc; exēplū xp̄i. q̄ per oia
 elegit fm̄. **B**ern. p̄nosa opa a
 virtiosa. ut pt; in eis paupra
 te multiplici. quā habuit nascē
 do. conūsādo. moriendo. **E**go in
 q̄t ps̄. **M**edic⁹ fū a paup⁹. **S**c̄
 fm̄ glō. ibi ad litterā de xp̄i per
 sona dixit. hoc inq̄t glō. xp̄us
 dicit de se in p̄sona hui. **S**exto
 idē docēt exēpla scōz v̄teis a
 noui testamti mltiplicia. heb.
 .xi. **C**ircueerūt in melotis i pel
 libus caprimis. egentes. agusti
 ati. afflicti. quib⁹ dign⁹ nō eāt
 mūdus. **S**eptio docēt idē no
 rumēta que hōib⁹ ex volupta
 tib⁹ puenert. ut pt; i **E**ua. circa
 esū phibitū. de salomōe qui in
 famis mortuus ē. de **D**avid a
 sapsone. a de multis alijs. **O**cta
 uo idē docēt penurie cōfratrū
 xp̄ianoz. **Q**uot enī sunt vidue

tribulatē. paupes egētes. deuoti tēptati. laboribz p̄ssi. capti. et similes. q̄b? opati dērem? non inamit̄ v̄ro gaudē. v̄n̄ bern. nō dec; xp̄ianū delicias q̄zere cū sci at xp̄m in tot mēbris suis necitate h̄re. Nono doc; illd̄ voluptatū breuitas. labor. 7 p̄ cōn̄ria mixtio. v̄n̄ **Boe.** de olo. **O**q̄tis amaritudibus hūana felicitas resp̄sa ē. v̄z qz neō sine cōsolatōe diu pseuerare pōt: conari ergo dēmus ut delectemur de spe celestis patrie. de dei p̄petatibz vic; bonitate. m̄ia. 7 hm̄oi. de xp̄i p̄fectiōibz. de suis beneficiis. de virtutibz; 7 alijs fm̄ illd̄ p̄s. **Delectare in domino et dabit tibi petitiōes cordis tui. Et fm̄ illd̄ apli phil. iiii. gaudete in dño semper. Itēz dico gaudete modo stia v̄ra nota sit aē.**

Decimū Præceptum

Non cōcupisces rem p̄ximi tui. nō domū. nō agr̄. nō suū. nō ancillā. non bouem. non asinu. nō vniūsa q̄ illi? sūt **Exo. xx. Et deu. v.** Illd̄ ē decimū mādatum. de q̄ tria p̄ncipalit̄ sūt vidēda. **Primo.** quō deb; intelligi. **Secūdo** de mādati. dubia q̄dā soluentur. **Tercō** videtur de pena trāsgrediēciū mādata. **Pro intellectu p̄mi notādū p̄mo.** Sicut dictū est p̄cepto p̄cedētī. ita suo modo hic

est. **Q**d p̄mi motus cupie rei aliene put̄ consistit infra limite sensualitatis. siue ut p̄ueniunt tōlit̄ de liberaciōe; rōnis. a nullo mō a voluntate dēpendent non phibētur aliq̄ mādato. nec illo modo sūt p̄cā. **S**i voluntatis deliberatiū? osensus in dānificatiōe; p̄ximi p̄ illicitā vsurpaciōne t̄paliū bonoz eig phibetur vltio isto mādato. **Secūdo** nōnd̄ q̄ sic aliene mulieis cupiscēcia ad actū vnēuz pōt duplicit̄ cōsiderari ut p̄cedētī mādato etiā; tactū est. Ita similit̄ cupia rei aliene a p̄ximo pōt duplicit̄ cōsiderari. vno mō put̄ ex ea oritur. 7 causatur exteior actū illicitē sibi vsurpādū rē p̄ximi sui. siue rē alienā. Et illa cōcupiscēcia phibetur eadē prohibitiōe q̄ phibetur actū ei? exteior. vic; septio p̄cepto. non furtū faties. **Alio** mō iteior illa voluntatis cupia deliberata cōsideratur inq̄tum ex ea nō seq̄tur actū exteior vsurpādū sibi rē alienā. qz forte timet. v̄recūdat̄. a non hab; oportunitate; **Et** ne q̄s illa cupia; interioze; solā sine exteiori actu eā cōmitēs creder; nō esse p̄cā: ipsam dñs sp̄ali p̄cepto phibuit sc; dēciō. non cupisces rē p̄xi tui. **Cum** ig; in septio p̄cepto sint multi modi iniuste h̄re; dānificadi p̄ exteiorē t̄paliū illicita;